

COSTA BRAVA - DEL 12 DE JULIOL AL 26 D'AGOST DE 2003

XXIII FESTIVAL
INTERNACIONAL DE
músiques
DE TORROELLA
DE MONTGRÍ

Membre de l'Associació
Europea de Festivals

ORGANITZA

Juventuts
Musicals de
Torroella
de Montgrí



PATROCINADOR PRINCIPAL

FUNDACIÓ CAIXA CATALUNYA



EXPOSICIÓ A LA PEDRERA KANDINSKY

LA DISSOLUCIÓ DE LA FORMA. 1900 - 1920

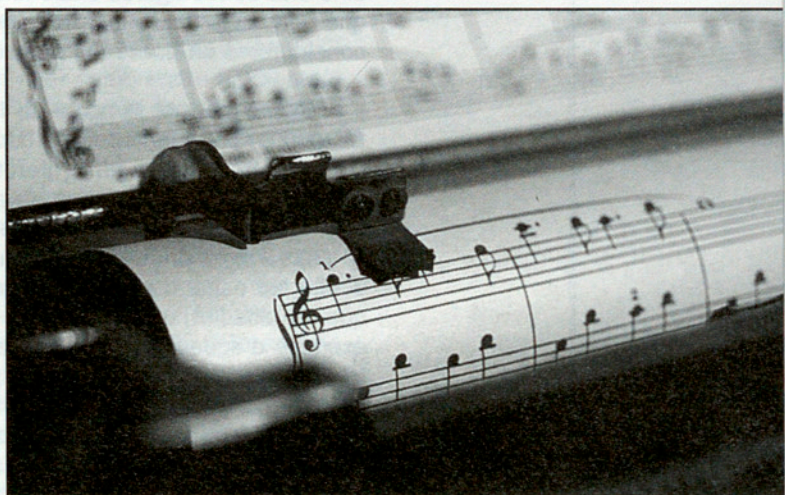


DEL 3 DE JUNY AL 24 DE SETEMBRE DE 2003.
LA PEDRERA. PASSEIG DE GRÀCIA, 92. BARCELONA.

**El XXIII Festival de Músiques
de Torroella de Montgrí té la
col.laboració i el patrocini de
Fundació Caixa Catalunya.**

COSTA BRAVA - DEL 12 DE JULIOL AL 26 D'AGOST DE 2003

XXIII FESTIVAL
INTERNACIONAL DE
músiques
DE TORROELLA
DE MONTGRÍ



DISSABTE 26 DE JULIOL / 22.30 H / ESSLÉSIA

CONCERT

JOAQUÍN ACHÚCARRO, piano



La constant interrelació entre les arts literàries i musicals troba en la figura de Robert Schumann (1810-1856) ja no només un dels seus màxims exponents sinó una de les figures claus fins al punt que Schumann, més que compositor, cal considerar-lo un poeta del piano.

Entusiasmada per la figura de Jean Paul, Schumann en plena ebullició adolescent va dubtar entre el cultiu de la literatura o el de la música. Encara que la seva elecció és prou coneguda de tots, la literatura mai va passar a un pla secundari sinó que va ocupar un espai de complementarietat que, en absolut, ens pot passar per alt. Un exemple d'aquesta complementarietat el trobem, de forma evident, en la primera part del concert d'avui. Si la primera de les *Novel·letes* (pertanyent a la col·lecció de vuit que constitueix el seu opus 21 de 1838) s'erigeix en un intent de materialitzar musicalment <els jocs i històries d'Egmont> (l'obra de J.W.Goethe), dient-ho amb els mots del propi Schumann, la composició de la *Fantasia en Do Major, op.17* sorgeix com a resposta a la lectura del poema *Die Gebüsche de F.Schlegel* (1772-1829) i, molt especialment, del seu encapçalament

*Sona a través de la totalitat dels sons:
en un terrenal somni de colors
es desplaça un suau so
on suspira allò Misteriós*

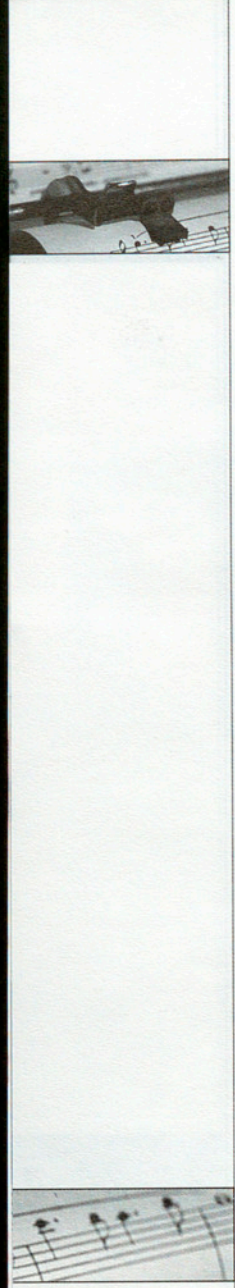
És, precisament, la lectura entusiasta d'aquests versos conjuntament amb les circumstàncies viscudes per el propi compositor les que el condueixen a la necessitat de compondre una obra que s'endinsa

en els viarany de l'autoexpressió i al desvetllament del sentiment d'estar descobrint el sentit i origen de les coses. Aquesta alta dosi de poesia musical és, precisament, la que ha portat a la consideració de poeta del piano en un compositor que en una carta enviada el 1838 a Clara li explica com <per comprendre la *Fantasia* és necessari que tornis enrera, al desgraciat estiu de 1836, quan jo havia renunciat a tu>.

Dedicada Franz Liszt i estructurada en tres moviments, en ella hi localitzem els dos motors vitals schumannians que es personifiquen en Eusebius (el món del somni, del fantasieig poètic) i Florestan (l'acció). Amb una alta densitat lingüística musical, l'obra s'ha convertit en una de les grans referències ja no només del catàleg de Schumann sinó de tota la literatura pianística del segle XIX.

No menys importants dins el cànon d'obres pianístiques resulten ser els paradigmes escollits per a la segona part del concert. *L'Alborada del gracioso* de Maurice Ravel (1875-1937) (pertanyent als *Miroirs*) va ser composta, junt amb la resta de cinc peces que constitueixen la col.lecció, a París entre 1904 i 1905. *L'Alborada*, dedicada al musicòleg Michel D.Clavocoressi, s'endinsa dins l'atmosfera de les evocacions del món hispànic, si bé s'allunya del contundent hispanisme assolit per un Albéniz a la més que coneguda *Ibèria*. Orquestrada el 1918, l'obra ja no només ha quedat com la peça més coneguda de la col.lecció pianística de *Miroirs* sinó també dins del catàleg orquestral ravelià.





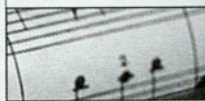
A pesar de què s'ha volgut relacionar insistentment l'impressionisme pictòric amb el llenguatge musical de Claude Debussy (1862-1918), el cert és que la majoria d'obres debussyanes es situen dins un pla que va molt més enllà de mostrar les impressions d'una representació externa per apostar, de forma contundent, per l'efectisme, per tot allò que té a veure amb el món de les representacions internes. D'aquesta manera l'evocació, la materialització dels estat de l'ànima, la premonició o intuïció de quelcom que està en vies d'aparèixer i que mai acaba revelant-se és el que més explica el conjunt de *Preludis* (1909-1912) de Debussy, una obra que cal relacionar-la molt més amb el simbolisme musical més que no amb l'esmentat impressionisme. Una mostra clara i evident d'aquest simbolisme el trobem en el darrers dels preludis debussyans d'aquesta nit (*Feux d'artifice*) on tot sembla voler materialitzar l'interior de Debussy a través d'un llenguatge que apunta trets de l'atonalisme, l'atematisme i, fins i tot, la manca d'unitat tonal.

Plenament adscrit al món i a la sensibilitat postromàntics cal relacionar l'obra musical de Sergei Rakhmaninov (1873-1943), un creador que amb la composició de *preludis* va voler-se emparentar amb la figura de Frederic Chopin. Curulls d'un gran lirisme i abigarrament, a pesar de mostrar-se amb una estètica totalment desfasada respecte a les noves voluntats expressives

aparegudes a Occident durant els anys que va transcòrrer la seva vida, el cert és que ningú dubta a considerar-lo un dels grans creadors pianístics com així ho podrem comprovar amb tres preludis.

No menys important en la literatura pianística resulta ser l'obra musical d'Alexander Scriabin, una obra que vol ser la búsqueda abnegada, la crida tenaç per materialitzar musicalment les forces i energies que fan possible l'existència de l'obra artística. Scriabin (1872-1915), un compositor adscrit als corrents de la teosofia, restava convençut de l'existència del doble en cadascun de tots nosaltres. Així, Scriabin, diferencia el <jo> individual del <Gran Jo> que, segons la Teosofia, és la veritable creadora de l'obra. L'artista, consegüentment, no és més que un instrument posat al servei d'aquesta força que s'apodera d'ell i, fins i tot, el pot fer anar més enllà de les intencions inicials d'aquest. Per extensió la música scriabianiana es disposa per fer assolir una experiència en l'oient que el condueixi cap a la mateixa entitat superior que, en el moment de comprendre, segons el testimoni del propi Scriabin, havia parlat i posseït. Avui, amb la interpretació de dos dels seus *Estudis* amb l'art inconmensurable de Joaquín Achúcarro serem convidats al cor d'aquesta voluntat expressiva i, qui sap si, mística.

Oriol Pérez i Treviño



DISSABTE 26 DE JULIOL / 22.30 H / ESGLÉSIA

PROGRAMA

1a Part

Robert Schumann (1810-1856)

Noveleta n:1, op.21

Fantasia, op.17

— *Fantastico ed appassionato*

— *Moderato. Sempre energico*

— *Lento sostenuto*

2a Part

Maurice Ravel (1875-1937)

Alborada del gracioso (Miroirs)

Claude Debussy (1862-1918)

4 Preludis

— *Voiles*

— *Le Tierces Alternees*

— *Minstrels*

— *Feux d'artifice*

Sergei Rakmaninov (1873-1943)

3 Preludis

— *re menor. op.post*

— *sol menor, op.32 núm.5*

— *do sostingut menor*

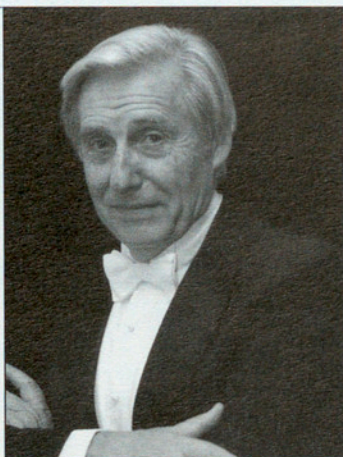
Alexander Skriabin (1872-1915)

2 Estudis

— *do sostingut opus 2*

— *opus 8 núm. 12 (Patetico)*

Joaquín Achúcarro



Nascut a Bilbao, demostrà ben aviat un gran talent per a la música, però, seguint la tradició científica de la seva família, va accedir a la universitat a la carrera de física. Una vegada allà va decidir abandonar la ciència i dedicar-se definitivament a la seva vocació musical.

Durant l'any següent guanyà els dos premis espanyols més importants; més tard es traslladà a la famosa Accademia Chigiana d'Itàlia, on li fou concedit el premi al millor alumne en totes les disciplines musicals i més tard aconseguí el títol d'Accademico ad Honorem d'aquesta, títol creat exclusivament per a ell.

En un breu període de temps guanyà la primera medalla del Concurs Internacional de Ginebra i el primer premi del Concurs Internacional Viotti de Vercelli, Itàlia, però com que encara no se sentia preparat per començar la carrera concertística, continuà la seva tasca per aconseguir un coneixement més profund de la música a Alemanya, Suïssa i més intensament a Viena i Salzburg.

El seu triomf al Concurs Internacional de Liverpool el 1959 (que en la seva edició anterior i en la modalitat de directors d'orquestra havia estat guanyat per Zubin Mehta (el va portar a debutar a Londres amb la London Symphony Orchestra l'any següent, i aconseguí la medalla Harriet Cohen al millor debut de l'any. Des de llavors, ha recorregut 56 països i actuat en recitals, amb 187 orquestres diferents, com les filharmòniques de Berlín, Nova York, Chicago, Los Angeles, Cincinnati, Dallas, Londres, la Simfònica de Londres, la New Philharmonia, Hallé, City of Birmingham, Royal Liverpool, Royal Scottish, National de France, RTE Dublín, Yomiuri de Tokio, Western Australian, RIAS Berlín, Hamburg, Stuttgart, Düsseldorf, RTLuxembourg, Sta. Cecília (Roma), RAI Milano, La Fenice (Venècia), Filharmònica Hungàrica, l'Orquestra Nacional d'Espanya, la de Xile, la de Mèxic, etc. i ha col·laborat amb una impressionant llista de 306 directors com Abbado, Boult, Chailly, Dutoit, Handley, Leppard, Mata, Mehta, Menuhin, Ozawa, Rattle, Weller, etc. i la quasi totalitat de directors espanyols, llista que segueix creixent.

Achúcarro també actua com a solista-director, cosa que li ha servit per crear forts llaços d'amistat amb diferents orquestres de cambra britàniques, alemanyes, italianes i espanyoles.

Les seves gravacions discogràfiques inclouen 20 títols. Les més conegudes: *Goyescas* de Granados i l'obra completa de Manuel de Falla, on inclou *Las Noches en los jardines de España* i *el Concierto de clavecín* amb la Simfònica de Londres i Eduardo Mata per a BMG-RCA. Ha gravat per a SONY la seva pròpia versió del *Concierto de piano* de Rodrigo amb l'Orquestra de València i Manuel Galduf.

El seu últim CD dedicat a Brahms (per a la companyia Ensayo) ha tingut una gran acollida per part de la crítica i el públic.

És professor dels cursos internacionals d'estiu de la famosa Accademia Chigiana de Siena (Itàlia) i des de setembre de 1989 ocupa la càtedra especial Estes Tate de la Southern Methodist University de Dallas (USA), tot i que combina els seus períodes d'ensenyament amb el seu dens calendari de concerts.

En els últims 4 anys, els seus alumnes, de diverses nacionalitats, han guanyat 14 primers premis en importants concursos internacionals. Entre els guardons i reconeixements obtinguts en destaquen els de Comendador de Número de la Orden de Isabel la Católica, el Premio Nacional de Música 1992, la Medalla de Oro del Mérito en las Bellas Artes 1995, Ilustre de Vizcaya 1996, el Premio Larios 1997, concedit per la CEOE a "l'excel·lència en la seva interpretació musical", Medalla d'honor del Festival de Granada 1998.

El novembre de 1999 fou nomenat Artist for Peace 2000 per l'UNESCO a París, en reconeixement a la seva extraordinària tasca artística

DISCOGRAFIA (SELECCIÓ)

Brahms, Johannes.
Ensayo 9805

Gaspard de la nuit. Maurice Ravel.
Ensayo 9808

La nuit. Diferents compositors.
Ensayo 9806



Ho organitza

Jovenuts
Musicals de
Torroella
de Montgrí



SECRETARIA:

Apartat de Correus núm. 70
E-17257 Torroella de Montgrí
Tel. 00 34 972 76 10 98
Tel. 00 34 972 76 06 05
Fax. 00 34 972 76 06 48
e-mail: info@joventutsmusicals.com
www.festivaldetorroella.org

Hi col·laboren



BRITISH
COUNCIL

CATALUNYA
MÚSICA

Germans Radresa
sa

PARRÒQUIA DE SANT GENÍS

EL PAIS

Ho patrocinen



gasNatural edg



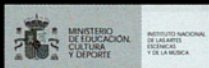
Generalitat
de Catalunya



AJUNTAMENT DE
TORROELLA DE MONTGRÍ



Diputació
de Girona



MINISTERIO
DE EDUCACIÓN,
CULTURA
Y DEPORTE

INSTITUTO NACIONAL
DE LAS ARTES
ESCENICAS
Y DE LA MUSICA



Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Amb la col·laboració i el patrocini de

FUNDACIÓ CAIXA CATALUNYA